

Piotr de Bończa Bukowski, Magda Heydel

BIBLIOGRAFIA POLSKIEGO PRZEKŁADOZNAWSTWA. TEORIA PRZEKŁADU. WYBÓR

Poniższa bibliografia nie jest w zamierzeniu kompletnym spisem polskich publikacji przekładoznawczych, obejmuje bowiem te wybrane monografie, dzieła zbiorowe oraz artykuły naukowe, w których prezentowane i problematyzowane są zagadnienia z zakresu teorii przekładu. Nie zawiera natomiast prac opisowych oraz analiz konkretnych przypadków. Korpus tych tekstów, stanowiących istotny nurt polskiego przekładoznawstwa, jest ogromny i zasługuje na osobną prezentację. Niniejsze zestawienie bibliograficzne ma na celu uzupełnienie i poszerzenie zaprezentowanej w antologii panoramy polskiej myśli przekładoznawczej. Osobną część bibliografii stanowi wybór ukazujących się w Polsce przekładoznawczych serii wydawniczych i czasopism, w których regularnie publikowane są studia z zakresu myśli teoretyczno-przekładowej.

Lokalizując artykuły w dziełach zbiorowych, stosujemy skróconą formę zapisu bibliograficznego tych dzieł, jeśli figurują one jako osobne pozycje w bibliografii albo znalazły się w zestawieniu serii i czasopism.

A

Adamczyk-Garbowska Monika, *Polskie tłumaczenia angielskiej literatury dziecięcej. Problemy krytyki przekładu*, Wrocław 1988.

----, *Przekład literacki w Polsce – stan badań nad jego historią i postulaty na przyszłość*, „Lingwistyka Stosowana” 2011, t. 4, s. 69–74.

Albin Joanna, *Kompetencja z punktu widzenia tłumacza*, w: M. Piotrowska, A. Czesak, A. Gomola, S. Tyupa (red.), *Kompetencje tłumacza*, s. 31–48.

B

- Balcerzan Edward, *Kręgi wtajemniczenia. Czytelnik – Badacz – Tłumacz – Pisarz*, Kraków 1982.
- , *Literatura z literatury (strategie tłumaczy)*, Katowice 1998.
- , *Przekład jako cytat*, w: E. Balcerzan, S. Wyślouch (red.), *Miejsca wspólne. Szkice o komunikacji literackiej i artystycznej*, Warszawa 1985, s. 136–159.
- , *Przekład poetycki w systemie kultury poetyckiej*, „Literatura na Świecie”, 1978, nr 8, s. 342–357.
- , *Styl i poetyka twórczości dwujęzycznej Brunona Jasińskiego. Z zagadnień teorii przekładu*, Wrocław 1968.
- , *Sztuka przekładu jako przedmiot badań literackich*, „Pamiętnik Literacki” 1980, t. 71, s. 3–7.
- , *Teoria i krytyka przekładu w Związku Radzieckim*, „Pamiętnik Literacki” 1966, t. 57, s. 223–243.
- , *Tłumaczenie jako „wojna światów”*. W kręgu translatoologii i komparatystyki, Poznań 2009.
- Balcerzan Edward (red.), *Wielojęzyczność literatury i problemy przekładu artystycznego*, Wrocław 1984.
- Balcerzan Edward, Rajewska Ewa (red.), *Polscy pisarze o sztuce przekładu 1440–2005*, Poznań 2007.
- Baluch Jacek, *Norma i konwencja translatorska jako kryterium oceny przekładu*, w: tegoż (red.), *Z historii i teorii przekładu artystycznego*, s. 37–46.
- Baluch Jacek (red.), *Z historii i teorii przekładu artystycznego*, Kraków 1974.
- Bałuk-Ulewiczowa Teresa, *Beyond Cognizance. Fields of Absolute Untranslatability, Przekładając Nieprzekładalne*, t. I, Gdańsk 2000, s. 51–58.
- , *Stereotyp a nieprzekładalność bezwzględna, Między Oryginałem a Przekładem*, t. VIII, Kraków 2002, s. 35–43.
- , *Values in the Visual Arts and Untranslatability. Powerless Pastors-faithful and Wolves in Sheep’s Clothing, Przekładając Nieprzekładalne*, t. II, Kraków 2004, s. 29–42.
- Barańczak Stanisław, *Ocalone w tłumaczeniu. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dołączeniem małej antologii przekładów*, Poznań 1992.
- , *Poetycki model świata a problemy przekładu artystycznego. (Na materiale polskich tłumaczeń G.M. Hopkinsa)*, w: E. Balcerzan (red.), *Wielojęzyczność literatury i problemy przekładu artystycznego*, s. 207–226.
- , *Przekład artystyczny jako „samoistny” i „związany” obiekt interpretacji. (Na marginesie niektórych polskich tłumaczeń Gottfrieda Benn)*, w: J. Baluch (red.), *Z historii i teorii przekładu artystycznego*, s. 47–74.
- , *Radzieckie dyskusje nad teorią przekładu*, „Nurt” 1968, nr 8, s. 52 i 62.
- Bartwicka Halina, *Kreatywność językowa autorów a proces przekładu, Przekład – Język – Kultura*, t. III, Lublin 2012, s. 41–48.
- Bednarczyk Anna, *Kulturowe aspekty przekładu literackiego*, Katowice 2002.
- , *Propozycja Zygmunta Grosbarta na tle innych polskich koncepcji przekładowych, Między Oryginałem a Przekładem*, t. IX, Kraków 2003, s. 11–21.

- , *Wierność przekładu a sukces tłumacza, Między Oryginałem a Przekładem*, t. XV, Kraków 2009, s. 25–34.
- , *W poszukiwaniu dominanty translatorskiej*, Warszawa 2008.
- , *Wybory translatorskie. Modyfikacje tekstu literackiego w przekładzie i kontekst asocjacyjny*, Łask 2005.
- Bereza Aleksander, *Problemy teorii przekładu w polskich publikacjach (1971–1973)*, „Pamiętnik Literacki” 1975, t. 66, z. 2, s. 326–339.
- Berezowski Leszek, *Dialect in Translation*, Wrocław 1997.
- Biela-Wołośńiej Aleksandra, *Maski językowe w tłumaczeniu*, w: A. Kukułka-Wojtasik (red.), *Translatio i literatura*, Warszawa 2011, s. 17–26.
- Bilczewski Tomasz, *Komparatystyka i interpretacja. Nowoczesne badania porównawcze wobec translatoologii*, Kraków 2010.
- , *Tłumione, wyparte, ciemne: przekład i ciało*, w: H. Gosk, B. Karwowska (red.), *(Nie)obecność. Pominięcia i przemilczenia w narracjach XX wieku*, Warszawa 2008, s. 54–74.
- Blumczyński Piotr, *Polish Terms Related to Translation – a Semantic and Lexicographic Study*, w: K. Bogacki, J. Cholewa, A. Rozumko (red.), *Methods in Lexical Analysis: Theoretical Assumptions and Practical Applications*, Białystok 2009, s. 47–56.
- , *Translational Contestation of Religious Concepts: A Case of Conversion Narratives*, „Translation: A Transdisciplinary Journal” 2012, vol. 1, no. 1, s. 27–44.
- , *Turning the Tide: A Critique of Natural Semantic Metalanguage from a Translation Studies Perspective*, „Translation Studies” 2013, s. 1–16.
- Bogucki Łukasz, *Tłumaczenie wspomagane komputerowo*, Warszawa 2009.
- Bogusławski Andrzej, *Uwagi o przekładzie i jego wartościowaniu*, „Przegląd Humanistyczny” 1978, nr 2, s. 39–52.
- , *Zagadnienia jednostek przekładowych*, w: M. Bobran (red.), *Problemy językoznawstwa porównawczego*, Rzeszów 1976, s. 41–62.
- , *Zdraycy czy ofiary. Uwagi o wyrażalności i przekładalności*, „Przegląd Humanistyczny” 1990, nr 34, s. 47–60.
- Bolecki Włodzimierz, Kraskowska Ewa (red.), *Kultura w stanie przekładu. Translatologia – komparatystyka – transkulturowość*, Warszawa 2012.
- Borodo Michał, *Children’s Literature Translation Studies? – zarys badań nad literaturą dziecięcą w przekładzie*, „Przekładaniec” 2005, nr 16, s. 12–23.
- Borowy Waclaw, *Dawni teoretycy tłumaczeń*, w: M. Rusinek (red.), *O sztuce tłumaczenia*, s. 23–40.
- Brajerska-Mazur Agata, *Filutka z filigranu paraduje w cudzym losie: Wisława Szymborska w anglojęzycznym przekładzie Stanisława Barańczaka i Clare Cavanagh*, Lublin 2012.
- , *Trzy poziomy trudności w przekładzie z języka angielskiego na język polski, Warsztaty Translatorskie / Workshop on Translation*, t. III, Lublin 2003, s. 31–49.
- Brocki Marcin, *Antropologia. Literatura – Dialog – Przekład*, Wrocław 2008.
- Brzostowska-Tereszkiewicz Tamara, *Komparatystyka literacka wobec translatoologii. Przegląd stanowisk*, „Przestrzenie Teorii” 2004, nr 3–4, s. 279–321.

- , *Poetyka przekładu literaturoznawczego*, w: T. Mizerkiewicz, A. Stankowska (red.), *Od tematu do rematu. Przechadzki z Balcerzanem*, Poznań 2007, s. 519–533.
- , *Przekład jako metonimia*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. XVIII, Kraków 2012, s. 59–73.
- , *Wczesnomodernistyczna krytyka przekładu w Polsce*, w: P. Fast, A. Car, A. Olszta (red.), *Historyczne oblicza przekładu*, Katowice 2011, s. 35–49.
- Brzozowski Jerzy, *Czy istnieje w Polsce szkoła hermeneutyczna w przekładzie?*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. IX, Kraków 2003, s. 23–37.
- , *Stanąć po stronie tłumacza. Zarys poetyki opisowej przekładu*, Kraków 2011.
- Bukowski Jędrzej, *Problemy językowe w tłumaczeniu maszynowym: leksykografia*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Gdańskiego. Filologia Polska” 1992, nr 16, s. 91–107.
- Bukowski Piotr, *Hermeneutyczne kompetencje tłumacza*, w: M. Piotrowska, A. Czesak, A. Gomola, S. Tyupa (red.), *Kompetencje tłumacza*, s. 125–139.
- , *Interdyscyplinarne aspekty przekładoznawstwa*, w: A. Chmielewski, M. Dudzikowa, A. Grobler (red.), *Interdyscyplinarnie o interdyscyplinarności. Między ideą a praktyką*, Kraków 2012, s. 181–198.
- , *Krytyka przekładu w teorii i praktyce. Przypadek deskrytywistów*, w: M. Piotrowska (red.), *Tłumacz wobec problemów kulturowych*, Kraków 2010, s. 133–141.
- Bukowski Piotr, Heydel Magda, *Przekład – język – literatura*, w: tychże (red.) *Współczesne teorie przekładu. Antologia*, Kraków 2009, s. 5–37.

C

- Chlebda Wojciech, *Ekwiwalenty i ekwiwalencja: między słownikiem a tekstem*, w: tegoż (red.), *Na tropach translatów. W poszukiwaniu odpowiedników przekładowych*, Opole 2011, s. 21–43.
- Chmiel Agnieszka, Mazur Iwona, *Audiodeskrypcja jako intersemiotyczny przekład audiowizualny – percepcja produktu i ocena jakości*, w: I. Kasperska, A. Żuchelkowska (red.), *Przekład jako produkt i kontekst jego odbioru*, Poznań 2011, s. 13–30.
- Cieśliński Cezary, *Uwagi na temat tezy Quine’a o niezdeterninowaniu przekładu*, „Studia Semiotyczne” 1994, nr 19/20, s. 139–148.
- Czekalska Renata, *Tekst, tłumacz i idee uniwersalne*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. VI, Kraków 2000, s. 21–25.

D

- Dajewska Czesława, Dajewski Witold J., *Analiza lemiczna a koncepcja lakun*, w: F. Gruzca (red.), *Problemy translatoryki i dydaktyki translatorycznej*, Warszawa 1986, s. 139–148.
- Data-Bukowska Ewa, *O konceptualizacjach kreatywności w translatologii*, w: P. Fast, A. Car, A. Olszta (red.), *Historyczne oblicza przekładu*, Katowice 2004, s. 77–113.

- Dąbska-Prokop Urszula, *Dokąd zmierza przekładoznawstwo – najnowsze tendencje. Kilka uwag*, w: M. Czermińska (red.), *Polonistyka w przebudowie*, t. 1, Kraków 2005, s. 402–410.
- , *Kilka uwag o tłumaczeniu tekstu, Między Oryginałem a Przekładem*, t. I, Kraków 1995, s. 13–20.
- , *Nowa encyklopedia przekładoznawstwa*, Kielce 2010.
- , *Stylistyka i przekłady: Conrad, Orwell, Beckett*, Kielce 2007.
- , *Śladami tłumacza*, Częstochowa 1997.
- , *Tłumacz-kanibal?, Między Oryginałem a Przekładem*, t. III, Kraków 1997, s. 71–78.
- , *Typologia tekstów i tłumaczenie*, w: tejże (red.), *Przekład literacki a przekład użytkowy*, Częstochowa 1999, s. 17–25.
- , *Warsztat tłumacza i jego pułapki*, Kielce 2005.
- Dąbska-Prokop Urszula (red.), *Mała encyklopedia przekładoznawstwa*, Częstochowa 2000.
- Dębska Karolina, *Dominanta semantyczna a wielość możliwych interpretacji, Między Oryginałem a Przekładem*, t. XVIII, Kraków 2012, s. 85–95.
- Dębski Antoni, *Translatologia. Podstawowe problemy, stan i perspektywy badań, zainteresowania badaczy*, „Rocznik Przekładoznawczy” 2006, t. 2, s. 11–40.
- Dobrzyńska Teresa, *Metafora w przekładzie*, w: I. Nowakowska-Kempna (red.), *Podstawy metodologiczne semantyki współczesnej, Język a Kultura*, t. VIII, Wrocław 1992, s. 231–250.
- Domański Juliusz, *Kilka uwag o teorii i praktyce przekładania w łacińskim obszarze językowym*, „Przegląd Tomistyczny” 1984, t. 1, s. 123–161.
- Domański Juliusz, *O teorii i praktyce przekładania w łacińskim obszarze językowym*, w: Ciceron, św. Hieronim, Burgundiusz z Pizy, Leonardo Bruni, *O poprawnym przekładaniu. Teksty łacińskie i przekłady polskie*, Kęty 2006, s. 5–90.
- Doroszewski Witold, *O idiomatyczności języków*, „Prace Filologiczne” 1969, t. 19, s. 5–22.
- Drzewicka Anna, *Pole znaczeniowe a przekład poetycki (na marginesie propozycji metodologicznych Edwarda Balcerzana)*, „Kwartalnik Neofilologiczny” 1967, nr 2, s. 167–178.
- , *Przekład poetycki jako przedmiot badań historycznoliterackich w świetle współczesnych teorii tłumaczenia*, „Rocznik Komisji Historycznoliterackiej” 1969, t. 7, s. 95–147.
- , *Z zagadnień techniki tłumaczenia poezji. Studia nad polskimi przekładami liryki francuskiej w antologiach z lat 1899–1911*, Kraków 1971.
- Dybiec-Gajer Joanna, *Zmierzyć przekład? Z metodologii oceniania w dydaktyce przekładu pisemnego*, Kraków 2013.
- Dzierżanowska Halina, *Przekład tekstów nieliterackich na przykładzie języka angielskiego*, Warszawa 1988.

E

Eminowicz Teresa, *Na początku było tłumaczenie, Między Oryginałem a Przekładem*, t. V, Kraków 1999, s. 13–16.

Esquibel Joanna, Kizewetter Magdalena, *Manipulation in Translation. Theory and Applications*, Warszawa 2011.

F

Fast Piotr, *Zwątpienie w teorię (przekładu)*, „Teksty Drugie” 2012, nr 2, s. 213–222.

Florczyk Jacek, *Tłumaczenia symultaniczne i konsekwentne: teoria i praktyka*, Warszawa 2013.

Fornelski Piotr, *Kontekstualizacja przekładu. Między mitem wierności a zdradą, Między Oryginałem a Przekładem*, t. I, Kraków 1995, s. 21–30.

Fulińska Agnieszka, *Naśladowanie i twórczość. Renesansowe teorie imitacji, emulacji i przekładu*, Wrocław 2000.

----, *Przekład czy imitacja – kilka refleksji w sprawie tłumaczeń poezji dawnej, Między Oryginałem a Przekładem*, t. II, Kraków 1996, s. 255–268.

Furmanik Stanisław, *Paradoksy przekładu*, w: M. Rusinek (red.), *O sztuce tłumaczenia*, s. 41–58.

G

Gajewska Agnieszka, *Przekład i kłopoty z płcią*, w: W. Bolecki, E. Kraskowska (red.), *Kultura w stanie przekładu*, s. 215–226.

Garczarz Michał, Majewski Piotr A., *Tłumaczenie telewizyjne w Polsce: teoria przekuta w praktykę*, „Rocznik Przekładoznawczy” 2006, t. 2, s. 97–108.

Gaszyńska-Magiera Małgorzata, *Przekład literacki jako spotkanie międzykulturowe*, w: A. Kukułka-Wojtasik (red.), *Translatio i literatura*, Warszawa 2011, s. 137–144.

---, *Przekład literacki w perspektywie komunikacji międzykulturowej*, w: I. Kasperska, A. Żuchelkowska (red.), *Przekład jako akt komunikacji międzykulturowej*, s. 47–68.

Giczela-Pastwa Justyna, *Ekwiwalencja tłumaczeniowa na przykładzie wybranych fragmentów polskich przekładów prozy Jamesa Joyce’a*, Gdańsk 2011.

Gilewski Wojciech, *Pewien model procesu tłumaczenia na przykładzie tłumaczenia symultanicznego*, w: F. Gucza (red.), *Lingwistyka, glottodydaktyka, translatoryka*, s. 253–262.

Glebova Olga, *Rola Stanisława Barańczaka w kształtowaniu polskiej szkoły przekładu artystycznego, Między Oryginałem a Przekładem*, t. IX, Kraków 2003, s. 39–49.

Golka Marian, *Przekłady i pomosty w komunikowaniu międzykulturowym*, w: J. Isański (red.), *Komunikowanie międzykulturowe – szanse i wyzwania*, Poznań 2009, s. 11–20.

Gomola Aleksander, *Mysł feministyczna w przekładach Biblii*, „Przekładaniec” 2010, nr 24, s. 212–227.

Grabowski Łukasz, *Korpusy dwu- i wielojęzyczne w służbie tłumacza, leksykografa i badacza: poszukiwanie ekwiwalentów przekładowych w świetle hipotez*

- dotyczących istnienia uniwersaliów przekładowych, w: W. Chlebda (red.), *Na tropach translatów*, s. 89–112.
- Granicka Irena, *O językoznawczym ujęciu teorii tłumaczenia*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Filologia Angielska” 1967, seria 1, z. 48, s. 48.
- Gronkowska Krystyna, *Lingwistyka translacyjna – nowa teoria przekładu w ujęciu językoznawców z Uniwersytetu Karola Marksa w Lipsku*, „Przegląd Humanistyczny” 1978, nr 2, s. 97–104.
- Grosbart Zygmunt, *Jednostka przekładu a jego adekwatność*, „Przegląd Rusycystyczny” 1992, t. 15, z. 3–4, s. 37–45.
- , *Niektóre tendencje rozwojowe teorii przekładu*, „Litteraria” 1975, t. 7, s. 23–53.
- , *Rola przekładoznawcy w promowaniu tłumaczeń literatury rodzimej, Między Oryginałem a Przekładem*, t. VI, Kraków 2000, s. 113–121.
- , *Specyfika przekładu w ramach języków słowiańskich (Propozycje metodologiczne)*, w: S. Skwarczyńska (red.), *Poetyka i stylistyka słowiańska*, Wrocław 1973, s. 112–119.
- , *Teoretyczne problemy przekładu literackiego w ramach języków bliskopokrewnych*, Łódź 1984.
- , *Wieloaspektowość teorii przekładu*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego. Nauki Humanistyczno-Społeczne” 1976, seria 1, z. 109, s. 71–77.
- Grucza Franciszek, *Lingwistyka, lingwistyka stosowana, glottodydaktyka, translatoryka*, w: tegoż (red.), *Lingwistyka, glottodydaktyka, translatoryka*, s. 19–44.
- , *Tłumaczenie, teoria tłumaczeń, translatoryka*, w: tegoż (red.), *Problemy translatoryki i dydaktyki translatorycznej*, s. 9–27.
- , *Zagadnienia translatoryki*, w: tegoż (red.), *Glottodydaktyka a translatoryka*, s. 9–27.
- Grucza Franciszek (red.), *Glottodydaktyka a translatoryka*, Warszawa 1981.
- , *Lingwistyka, glottodydaktyka, translatoryka*, Warszawa 1985.
- , *Problemy translatoryki i dydaktyki translatorycznej*, Warszawa 1986.
- Grucza Franciszek, Chomicz-Jung Krystyna (red.), *Problemy komunikacji interkulturowej: jedna Europa – wiele języków i wiele kultur*, Warszawa 1996.
- Grucza Franciszek, Dakowska Maria (red.), *Podejście kognitywne w lingwistyce, translatoryce i glottodydaktyce*, Warszawa 1997.
- Grucza Sambor, Marchwiński Adam, Płużycka Monika (red.), *Translatoryka. Koncepcje – modele – analizy*, Warszawa 2010.
- Grzegorzczak Piotr, *Problematyka tłumaczeń. Szkic bibliograficzny*, w: M. Rusinek (red.), *O sztuce tłumaczenia*, s. 444–447.
- Guławska-Gawkowska Małgorzata, Hejwowski Krzysztof, Szczęsny Anna (red.), *Tłumacz: sługa, pośrednik, twórca?*, Warszawa 2012.

H

- Hejmej Andrzej, *Interkulturowość – literatura – komparatystyka*, „Teksty Drugie” 2009, nr 6, s. 34–47.

- Hejwowski Krzysztof, *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu*, Warszawa 2008.
- , *O nieprzekładalności absolutnej i względnej*, w: tegoż (red.), *Kulturowe i językowe źródła nieprzekładalności*, Olecko 2005, s. 349–360.
- , *Widoczność tłumacza a iluzja przekładu*, w: M. Guławska-Gawkowska, K. Hejwowski, A. Szczęsny (red.), *Tłumacz: sługa, pośrednik, twórca?*, s. 21–30.
- Hejwowski Krzysztof, Szczęsny Anna, Topczewska Urszula (red.), *50 lat polskiej translatoryki*, Warszawa 2009.
- Hendrykowski Marek, *Z problemów przekładu filmowego*, w: E. Balcerzan (red.), *Wielojęzyczność literatury i problemy przekładu artystycznego*, s. 243–259.
- Heydel Magda, *Gorliwość tłumacza. Przekład poetycki w dziele Czesława Miłosza*, Kraków 2013.
- , *Import, szmugiel, zdrada. Tłumacze w strefie konfliktu*, w: M. Piotrowska, A. Czesak, A. Gomola, S. Tyupa (red.), *Kompetencje tłumacza*, s. 229–242.
- , *La figure du traducteur dans les recherches traductologiques. Exploration*, „Romanica Wratislaviensia” 2012, t. 59, s. 91–105.
- , *Poetyka jako semantyka, czyli rytmy albo wiersze polskie, Przekładając Nieprzekładalne*, t. II, Gdańsk 2004, s. 241–253.
- , *Zwrot kulturowy w badaniach nad przekładem*, „Teksty Drugie” 2009, nr 6, s. 21–33.
- Hopfinger Maryla, *Film i literatura: uwarunkowania techniczne przekładu intersemiotycznego*, w: A. Kumor, D. Parczewska (red.), *Sztuka – technika – film*, Warszawa 1970, s. 159–182.

I

- Ingarden Roman, *O tłumaczeniach*, w: M. Rusinek (red.), *O sztuce tłumaczenia*, s. 127–191.
- , *O tłumaczeniach*, w: tegoż, *Z teorii języka i filozoficznych podstaw logiki*, Warszawa 1972, s. 120–188.

J

- Jabłoński Witold, *Zagadnienia przekładów z języków orientalnych*, w: M. Rusinek (red.), *O sztuce tłumaczenia*, s. 59–84.
- Jankowska Anna, *Kompetencje tłumacza audiowizualnego*, w: M. Piotrowska, A. Czesak, A. Gomola, S. Tyupa (red.), *Kompetencje tłumacza*, s. 243–266.
- Jarniewicz Jerzy, *Gościnność słowa. Szkice o przekładzie literackim*, Kraków 2012.
- , *Problematyka rodzaju w przekładzie literackim*, w: *Warsztaty Translatorskie / Workshop on Translation*, t. II, Lublin 2002, s. 73–85.
- Jędrzejko Paweł, *Przekład – metodologia – biografia*, w: P. Fast, A. Kozak (red.), *Biograficzne konteksty przekładu*, Katowice 2002, s. 27–46.
- Jopek-Bosiacka Anna, *Przekład prawny i sądowy*, Warszawa 2006.
- Jurkowski Marian, *Granice przekładu*, „Przegląd Humanistyczny” 1978, nr 2, s. 69–80.
- , *Przekład a interpretacja*, w: F. Grucza (red.), *Glottodydaktyka a translatoryka*, s. 175–183.

K

- Kaczorowska Monika, *Przekład jako kontynuacja twórczości własnej. Na przykładzie wybranych translacji Stanisława Barańczaka*, Kraków 2011.
- Kaczmarowski Michał, *Teoria przekładu. Przedmiot, problematyka, miejsce wśród innych nauk*, „Vox Patrum” 1987, nr 7, s. 205–218.
- Kalaga Wojciech, *Jaźń – interpretacja – przekład*, w: P. Fast (red.), *Polityka a przekład*, Katowice 1996, s. 7–25.
- Kalkowska Anna, *Dyslokacja w zdaniu francuskim – problem teoretyczny i translatorski*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. I, Kraków 1995, s. 87–94.
- Kasperska Iwona, Żuchelkowska Alicja (red.), *Przekład jako akt komunikacji międzykulturowej*, Poznań 2013.
- Kępiński Andrzej, *O przekładzie znaków i znaczeń nacechowanych kulturowo*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. VIII, Kraków 2002, s. 13–21.
- Kielar Barbara, *Tłumaczenie i koncepcje translatorskie*, Wrocław 1988.
- , *Zarys translatoryki*, Warszawa 2003.
- , *Z zagadnień badawczych translatoryki*, w: F. Grucza (red.), *Lingwistyka, glottodydaktyka, translatoryka*, s. 225–238.
- Kierzkowska Danuta, *Literackie aspekty tłumaczenia nieliterackiego, czyli godność domniemana*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. III, Kraków 1997, s. 67–70.
- , *Tłumaczenie prawnicze*, Warszawa 2007.
- Klemensiewicz Zenon, *Przekład jako zagadnienie językoznawstwa*, w: M. Rusinek (red.), *O sztuce tłumaczenia*, s. 87–97. [„Język Polski” 1954, nr 34, s. 65–76].
- Klimkowski Konrad, *The IT Revolution and the Process of Translation*, *Warsztaty Translatorskie / Workshop on Translation*, t. II, Lublin 2002, s. 87–91.
- Kmita Jerzy, *O przekładalności dzieła literackiego*, „Nurt” 1968, nr 8, s. 20–22.
- Konieczna-Twardzikowa Jadwiga, *Oryginał wzbogacony o przekład*, Katowice 2002.
- Kopczyński Andrzej, *Conference Interpreting. Some Linguistic and Communicative Problems*, Poznań 1980.
- Kopczyński Andrzej, Kierzkowska Danuta, *Selected Bibliography of the Polish Translation Studies 1945–1983*, „Nouvelles de la FIT” 1985, nr 1, s. 77–93.
- Korniejenko Agnieszka, *Dlaczego nieprzekładalność jest niemożliwa?*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. I, Kraków 1995, s. 155–164.
- Kornhauser Julian, *Interpretacja w akcie translatorskim*, w: J. Baluch (red.), *Z teorii i historii przekładu artystycznego*, s. 75–83.
- Kościałkowska-Okońska Ewa, *Kompetencja tłumaczeniowa: modele teoretyczne a rzeczywistość*, w: M. Guławska-Gawkowska, K. Hejrowski, A. Szczęsny (red.), *Tłumacz: służa, pośrednik, twórca?*, s. 119–128.
- Kozak Anna, *Podstawy metodologiczne w śląskich publikacjach translatologicznych*, w: P. Płusa (red.), *Aktualne kierunki traduktologii polskiej*, s. 37–45.
- Kozak Jolanta, *Przekład literacki jako metafora. Między logos a lexis*, Warszawa 2009.
- Kozłowska Zofia, *Badania przekładowe a badania konfrontatywne*, w: F. Grucza (red.), *Lingwistyka, glottodydaktyka, translatoryka*, s. 239–252.

- Koźbiał Jan, *Kilka słów o krytyce przekładu*, „Recepcja – Transfer – Przekład” 2002, t. 1, s. 47–55.
- , *Słowo o metodologicznych implikacjach interkulturowości w nauce o tłumaczeniu*, „Studia Niemcoznawcze” 2001, nr 22, s. 593–599.
- Kraskowska Ewa, *Dwujęzyczność a problemy przekładu*, w: E. Balcerzan, S. Wyśłouch (red.), *Miejsca wspólne*, s. 182–204.
- , *Intertekstualność a przekład*, w: J. Ziomek, J. Sławiński, W. Bolecki (red.), *Między tekstami. Intertekstualność jako problem poetyki historycznej*, Warszawa 1992, s. 129–145.
- Krysztofiak Maria, *Przekład literacki we współczesnej translatoryce*, Poznań 1992.
- , *Translatologiczna teoria i pragmatyka przekładu artystycznego*, Poznań 2011.
- Krzeszowski Tomasz P., *Tłumaczenie jako czynność pragmatyczna*, w: F. Grucza (red.), *Glottodydaktyka a translatoryka*, s. 31–42.
- Kryński Andrzej (red.), *Tłumaczenie a problemy stylu*, Częstochowa 2002.
- Kubiński Wojciech, *Etyczny wymiar kompetencji tłumacza*, w: M. Piotrowska, A. Czesak, A. Gomola, S. Tyupa (red.), *Kompetencje tłumacza*, s. 267–290.
- , *Kognitywna teoria przekładu: nieuchronna oczywistość czy bezużyteczna mrzonka?*, *Przekładając Nieprzekładalne*, t. I, Gdańsk 2000, s. 51–58.
- Kukułka-Wojtasik Anna (red.), *Translatio i literatura*, Warszawa 2011.
- Kumaniecki Kazimierz, *Nad prozą antyczną*, w: M. Rusinek (red.), *O sztuce tłumaczenia*, s. 99–110.
- Kwieciński Piotr, *Between Conventional Exoticism and Impenetrable Alterity. A Tentative Descriptive Framework*, *Przekładając Nieprzekładalne*, t. II, Gdańsk 2004, s. 29–42.
- , *Disturbing Strangeness. Foreignization and Domestication in Translation Procedures in the Context of Cultural Assymetry*, Toruń 2001.

L

- Lebiedziński Henryk, *Elementy przekładoznawstwa ogólnego*, Warszawa 1981.
- , *Przekładoznawstwo ogólne wobec teorii enroi*, Warszawa 1989.
- Legeżyńska Anna, *Architektura świata przedstawionego w przekładzie*, w: E. Balcerzan (red.), *Wielojęzyczność literatury i problemy przekładu artystycznego*, s. 185–206.
- , *Przekład: pewniki, spory i pytania w translatoryce*, w: W. Bolecki, R. Nycz (red.), *Sporne i bezsporne problemy współczesnej wiedzy o literaturze*, Warszawa 2002, s. 285–305.
- , *Tłumacz i jego kompetencje autorskie. Na materiale z powojennych tłumaczeń z A. Puszkina, W. Majakowskiego, I. Kryłowa, A. Błoka*, wyd. 2, Warszawa 1999.
- , *Tłumacz jako drugi autor – dziś*, w: A. Nowicka-Jeżowa, D. Knysz-Tomaszewska (red.), *Przekład literacki*, s. 40–50.
- , *Translatologia z perspektywy końca (wieku)*, „Przestrzenie Teorii” 2002, nr 1, s. 119–136.

- Lengauer Włodzimierz, *Tłumacz zdrajca. O niemożliwości przekładów z greckiej literatury klasycznej*, „Przekładaniec” 2007, nr 18–19, s. 8–21.
- Lewandowska-Tomaszczyk Barbara, *Inter-lingual and Intertextual Relationships in a Theory of Translation*, „Glottodidactica” 1988, nr 9, s. 127–136.
- , *Language Corpora and the Translator*, w: B. Lewandowska-Tomaszczyk, Thelen M. (red.), *Translation and Meaning*, t. III, Maastricht 1996, s. 213–220.
- , *Współczesne prądy w językoznawstwie a teoria tłumaczenia*, „Acta Universitatis Lodzensis, Folia Linguistica” 1983, s. 59–71.
- Lewicki Roman, *Czynnik kulturowy a podstawowe cechy przekładu*, *Przekład – Język – Kultura*, t. III, Lublin 2012, s. 73–80.
- , *Konotacja obcości w przekładzie*, Lublin 1993.
- , *Obcość w odbiorze przekładu*, Lublin 2000.
- , *Pojęcie języka standardowego a teoria przekładu*, „Przegląd Humanistyczny” 1986, nr 7–8, s. 151–159.
- , *Przekład wobec zjawisk podstandardowych. Na materiale polskich przekładów współczesnej prozy rosyjskiej*, Lublin 1986.
- Linke Monika, *Kognitywne podejście do przekładu w kontekście współpracy interdyscyplinarnej – korzyści, wyzwania, perspektywy rozwoju*, „Rocznik Przekładoznawczy” 2009, t. 5, s. 111–120.
- Lipiński Krzysztof, *Hierarchisierung in der literarischen Übersetzung*, *Warsztaty Translatorskie / Workshop on Translation*, t. II, Lublin 2002, s. 107–119.
- , *Mity przekładoznawstwa*, Kraków 2004.
- Lipszyc Adam, *Sprawiedliwość na końcu języka. Czytanie Waltera Benjamina*, Kraków 2012.
- Luboń Arkadiusz, *Przekraczanie obcości. Problemy przekładu w programach i twórczości poetów Nowej Fali*, Rzeszów 2013.
- Lukas Katarzyna, *Obraz świata i konwencja literacka w przekładzie: o niemieckich tłumaczeniach dzieł Adama Mickiewicza*, Wrocław 2008.
- Lukszyn Jurij, *O substracie lingwistycznym terminologii translatorskiej*, w: P. Płusa (red.), *Aktualne kierunki traduktologii polskiej*, s. 37–45.
- Lukszyn Jurij (red.), *Gramatyki translacyjne*, Warszawa 1996.
- , *Tezaurus terminologii translatorskiej*, Warszawa 1998.
- Ł
- Łazarczyk Bohdan, *Wybrane problemy metodologiczne i teoretyczne współczesnej nauki o przekładzie*, „Przegląd Humanistyczny” 1978, nr 2, s. 69–80.
- M
- Majkiewicz Anna, *Granice obcości i przekładu*, w: P. Fast, P. Janikowski, A. Olszta (red.), *Odmiennosc kulturowa w przekładzie*, Katowice 2008, s. 37–50.
- , *Intertekstualność – implikacje dla teorii przekładu. Wczesna proza Elfriede Jelinek*, Warszawa 2008.
- , *Styl, kontekst kulturowy, gender*, Katowice 2011.

- Malinowski Bronisław, *Ogrody koralowe i ich magia. Studium metod uprawy oraz obrzędów towarzyszących rolnictwu na Wyspach Trobrianda. Język magii i ogrodnictwa*, przeł. B. Leś, Warszawa 1987.
- , *Problemy znaczenia w językach pierwotnych*, przeł. T. Szczerbowski, w: tegoż, *Problemy znaczenia w językach pierwotnych. Formanty klasyfikujące w języku Kiriwiny*, *Językoznawstwo Bronisława Malinowskiego*, t. II, Kraków 2000, s. 5–48.
- Malinowski Rubio M.-P., *Czy tłumaczenie wzbogaca, modyfikuje czy zagraża kulturze rodzimej?*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. VII, Kraków 2002, s. 83–85.
- Marchwiński Adam, *Niektóre różnice między procesem tłumaczenia a procesem glottodydaktycznym*, „Przegląd Glottodydaktyczny” 1987, nr 3, s. 119–129.
- , *Pragmatyczne aspekty tłumaczenia*, w: F. Gruzca (red.), *Lingwistyka, glottodydaktyka, translatoryka*, s. 263–271.
- Markowski Michał Paweł, *Efekt inskrypcji. Jacques Derrida i literatura*, Bydgoszcz 1997.
- , *Przekład jako simulacrum*, „Literatura na Świecie” 1997, nr 8–9, s. 396–409.
- Martuszevska Anna, *Presupozycje odbiorcy przekładu*, *Przekładając Nieprzekładalne*, t. I, Gdańsk 2000, s. 51–58.
- Mędelska Jolanta, Wawrzyńczyk Jan, *Między oryginałem a przekładem. Rzecz o słownikach dwujęzycznych*, Kielce 1992.
- Micewicz Teresa, *Zarys teorii przekładu. Zagadnienia wybrane*, Warszawa 1971.
- Moczarz Maria, *Jednostka tłumaczenia – koncepcja opisu i sposoby jej tłumaczenia*, *Warsztaty Translatorskie / Workshop on Translation*, t. II, Lublin 2002, s. 121–140.
- , *Typy inności w odbiorze przekładu (na przykładzie przewodników turystycznych)*, *Przekład – Język – Kultura*, t. III, Lublin 2012, s. 133–144.
- Mozdyniewicz Ewelina, *Muzyczny opis teorii translacji w ujęciu Edwarda Porębowicza*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. XII, Kraków 2006, s. 131–150.

N

- Nowicka-Jeżowa Alina, *Myśli wstępne o przekładzie w literaturze i kulturze baroku*, w: A. Nowicka-Jeżowa, M. Prejs (red.), *Barok polski wobec Europy. Sztuka przekładu*, Warszawa 2005, s. 9–18.
- Nowicka-Jeżowa Alina, Knysz-Tomaszewska Danuta (red.), *Przekład literacki. Teoria – historia – współczesność*, Warszawa 1997.
- Nowotna Magdalena, *Le sujet, son lieu, son temps; sémiotique et traduction littéraire*, Paris–Louvain 2002.
- , *Semiotyka w służbie przekładu*, w: P. Fast (red.), *Krytyka przekładu w systemie wiedzy o literaturze*, Katowice 1998, s. 81–96.
- Nycz Magda, *Etnonimia – stereotyp – przekład*, w: E. Skibińska, M. Cieński (red.), *Język – stereotyp – przekład*, Wrocław 2002, s. 169–177.

O

- Ojcewicz Grzegorz, *Otwartość serii a seria otwarć: krytyka przekładu w systemie wiedzy o tłumaczeniu*, „Recepcja–Transfer–Przekład” 2003, t. 2, s. 29–41.
- , *Podstawy translatoryki*, Gdańsk 1994.

- Opolska-Kokoszka Bogna, *O potrzebie uwzględniania psychologicznych, filozoficznych i socjokulturowych aspektów w teorii przekładu*, „Przegląd Humanistyczny” 1987, nr 2, s. 105–115.
- Olędzka-Frybesowa Aleksandra, *Zagadnienia stylistyki przekładu poetyckiego (na przykładzie polskich tłumaczeń Baudelaire’a)*, w: S. Skwarczyńska (red.), *Poetyka i stylistyka słowiańska*, Wrocław 1973, s. 323–332.
- Osadnik Waclaw M., *Adaptacja filmowa jako przekład*, w: W. Godzic, T. Lubelski (red.), *Kino według Alicji*, Kraków 1995, s. 69–77.
- , *Polysystem Theory and Translation Policies in Canada*, w: P. Fast (red.), *Poetyka a przekład*, Katowice 1996, s. 209–215.
- , *Przekładalność jako zagadnienie teorii i praktyki tłumaczenia*, w: P. Fast (red.), A. Car, A. Olszta (red.), *Historyczne oblicza przekładu*, Katowice 2011, s. 149–170.
- , *Teoria wielosystemowa i rodzaje ekwiwalencji w przekładzie*, Katowice 2011.
- Osiński Zbigniew, *Sztuka teatru a teoria przekładu*, „Nurt” 1968, nr 8, s. 56–62.

P

- Papierz Maria, *Seria przekładowa jako problem badawczy*, w: J. Kornhauser, H. Mieczkowska (red.), *Studia slawistyczne*, Kraków 1998, s. 217–220.
- Paprocka Natalia, *Erreurs en traduction pragmatique du français en polonais: identifier, évaluer, prévenir*, Łask 2005.
- Pawelec Andrzej, *Douglas Robinson and the somatic approach to translation, Między Oryginałem a Przekładem*, t. XVIII, Kraków 2012, s. 25–37.
- Pieczynska-Sulik A., *Język – przekład – kultura, czyli przekład w objęciach semiotyki języka i kultury*, *Przekład – Język – Kultura*, t. II, Lublin 2010, s. 25–30.
- , *Na tropach myśli semiotycznej w polskiej refleksji nad przekładem*, w: K. Hejwowski, A. Szczęsny, U. Topczewska (red.), *50 lat polskiej translatoryki*, s. 79–86.
- , *O semiotyce przekładu*, „Rocznik Przekładoznawczy” 2009, t. 5, s. 153–164.
- Pieńkos Jerzy, *Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki*, Kraków 2003.
- Piotrowska Maria, *Proces decyzyjny tłumacza. Podstawy metodologii nauczania przekładu pisemnego*, Kraków 2007.
- Piotrowska Maria, Dybiec-Gajer Joanna (red.), *Przekład – teorie, terminy, terminologia*, Kraków 2012.
- Piotrowska Maria, Czesak Artur, Gomola Aleksander, Tyupa Siergij (red.), *Kompetencje tłumacza*, Kraków 2012.
- Pisarkowa Krystyna, *Pragmatyka przekładu. Przypadki poetyckie*, Kraków 1998.
- Pisarska Alicja, *Creativity of Translators. The Translation of Metaphorical Expressions in Non-literary Texts*, Poznań 1989.
- , *Czy przekład feministyczny przyjmie się w Polsce?* w: P. Fast (red.), *Obyczajowość a przekład*, Katowice 1996, s. 53–62.
- , *Metaphor and Other Tropes as Translation Problems: a Linguistic Perspective*, w: A.P. Frank, T. Hermans i in. (red.), *Übersetzung – Translation – Traduction. An International Handbook of Translation Studies*, vol. 1, Berlin–New York 2004, s. 520–527.

- , *Some Myths In Contemporary Translation Studies*, w: S. Puppel, K. Dziubalska i in., *Multis vocibus de lingua*, Poznań 2000, s. 269–274.
- Pisarska Alicja, Tomaszewicz Teresa, *Współczesne tendencje przekładoznawcze*, Poznań 1998.
- Plusa Paweł (red.), *Aktualne kierunki traduktologii polskiej. Materiały z konferencji przekładoznawczej*, Częstochowa 1999.
- Pollak Seweryn, *Z zagadnień teorii przekładu poetyckiego*, „Prace Polonistyczne” 1948, nr 6, s. 191–210.
- Pollak Seweryn (red.), *Przekład artystyczny. O sztuce tłumaczenia księga druga*, Wrocław 1975.
- Porwoł Monika, *Psycholingwistyczny opis procesu tłumaczenia*, w: M. Guławska-Gawkowska, K. Hejrowski, A. Szczęsny (red.), *Tłumacz: sługa, pośrednik, twórca?*, s. 109–118.
- Potok-Nycz Magda, *Tłumacz w labiryntach wyobraźni, czyli struktura metafory na warsztacie teoretyka przekładu, Między Oryginałem a Przekładem*, t. V, Kraków 1999, s. 155–169.
- Pszczółowska Lucylla, *Wiersz przekładu a wiersz literatury narodowej. Na materiale tłumaczeń z poezji rosyjskiej*, w: tejże, *Wiersz – styl – poetyka. Studia wybrane*, Kraków 2002, s. 126–154.

R

- Rachwał Tadeusz, *Tłumacz porwany (o przekładzie w dyskursie kolonialnym)*, w: P. Fast (red.), *Obyczajowość a przekład*, Katowice 1996, s. 17–24.
- Rejakowa Bożena, *Mechanizmy językowe w przekładzie związków frazeologicznych: na materiale języka polskiego i słowackiego*, Lublin 1994.
- Rosnerowa Hanna, *Jedność filozofii i wielość języków. O filozoficznym przekładzie i jego funkcji poznawczej*, Warszawa 1975.
- Rudolph Jolanta, *Socjolingwistyczne aspekty przekładu artystycznego*, „Prace Filologiczne” 1993, nr 38, s. 385–392.
- Rusinek Michał (red.), *O sztuce tłumaczenia*, Wrocław 1955.
- Rybicki Jan, *Stylometria komputerowa w służbie tłumacza*, „Rocznik Przekładoznawczy” 2008, t. 3/4, s. 171–182.
- Rybicki Jan, Heydel Magda, *The Stylistics and Stylometry of Collaborative Translation: Woolf's „Night and Day” in Polish*, „Literary and Linguistic Computing” <http://llc.oxfordjournals.org/> (dostęp: 27 maja 2013).

S

- Scholz Jacek, *Przekład jako iluzja, Warsztaty Translatorskie / Workshop on Translation*, t. I, Lublin 2001, s. 37–50.
- Sienkiewicz Barbara, *Dezautomatyzacyjna funkcja przekładu w przemianach prozy artystycznej*, w: J. Błoński, S. Jaworski, J. Sławiński (red.), *Studia o narracji*, Wrocław 1982, s. 291–304.
- , *„Obrazy języka” w tłumaczeniu prozy powieściowej*, w: E. Balcerzan (red.), *Wielojęzyczność literatury i problemy przekładu artystycznego*, s. 227–242.

- Skibińska Elżbieta, *Przekład a kultura. Elementy kulturowe we francuskich przekładach „Pana Tadeusza”*, Wrocław 1999.
- , *Przekład literacki w Polsce po roku 1989. Strategie wydawców (na przykładzie literatury francuskiej)*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. XVI, Kraków 2010, s. 25–38.
- , *W szkole interkulturowości: problematyka różnic między kulturami w dydaktyce przekładu*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. IX, Kraków 2003, s. 79–69.
- Skibińska Elżbieta (red.), *Przypisy tłumacza*, Wrocław – Kraków 2009.
- , *Figure(s) du traducteur*, „Romanica Wratislaviensia” 2012, t. 59.
- Skibińska Elżbieta, Blumczyński Piotr, *Polish Metaphorical Perceptions of the Translator and Translation*, „Target” 2009, vol. 21, iss. 1, s. 30–57.
- Skowron Andrzej, *O semantycznym tłumaczeniu języków maszynowych*, Warszawa 1972.
- Skrendo Andrzej, *Szczególny rodzaj nieprzetłumaczalności. O pewnym kłopotcie z zakresu teorii przekładu z nieustannym odwołaniem do hermeneutyki*, w: W. Bolecki, E. Kraskowska (red.), *Kultura w stanie przekładu*, s. 157–173.
- Skwara Marta, *Translatologia a komparatystryka. Serie przekładowe jako problem komparatystyczny*, „Rocznik Komparatystyczny” 2010, t. 1, s. 7–51.
- Skwarczyńska Stefania, *Przekład i jego miejsce w literaturze i kulturze narodowej*, w: S. Żółkiewski, M. Hopfinger (red.), *O współczesnej kulturze literackiej*, t. 1, Wrocław 1973, s. 287–330.
- , *Swoisty problem przekładu danego tekstu dramatycznego*, w: tejże, *Pomiędzy historią a teorią literatury*, Warszawa 1975, s. 222–239.
- Sławek Tadeusz, *Kalibanizm. Filozoficzne dylematy tłumacza*, w: P. Fast (red.), *Przekład artystyczny*, t. 1, *Problemy teorii i krytyki*, Katowice 1991, s. 7–17.
- Sobolczyk Piotr, *Yerma na polskim stole (miksterskim). Przekład literacki w filmie*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. X, Kraków 2004, s. 67–81.
- Soliński Wojciech, *Próba poetyki przekładu artystycznego („Pociągi pod specjalnym nadzorem” B. Hrabala)*, „Litteraria” 1974, nr 7, s. 55–79.
- , *Przekład artystyczny a kultura literacka: komunikacja i metakomunikacja językowa*, Wrocław 1987.
- Szarkowska Agnieszka, *Nowe podejścia metodologiczne w przekładzie audiowizualnym*, w: K. Hejwowski, A. Szczęsny, U. Topczewska (red.), *50 lat polskiej translatoryki*, s. 591–602.
- , *Przekład audiowizualny w Polsce – perspektywy i wyzwania*, „Przekładaniec” 2008, nr 20, s. 8–25.
- Szary-Matywiecka Ewa, *O czytaniu i przekładzie*, w: E. Balcerzan (red.), *Wielojęzyczność literatury i problemy przekładu artystycznego*, s. 9–28.
- Szczerbowski Tadeusz, *Autoprzekład jako oryginał (Joyce tłumaczy Finnegans Wake)*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. V, Kraków 1999, s. 139–148.
- , *Ironia a przekład*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. XIII, Kraków 2007, s. 37–46.
- , *Rosyjskie teorie przekładu literackiego*, Kraków 2011.

- , *Stereotypy i przekłady, czyli „kłamstwa” motywowane kulturowo, Między Oryginałem a Przekładem*, t. VIII, Kraków 2002, s. 23–33.
- Szczodrowski Marian, *Kodematyczne aspekty problemów translatorycznych*, w: P. Płusa (red.), *Aktualne kierunki traduktologii polskiej*, s. 105–111.
- Szeluga Adam, *Ani piękne, ani wierne, jedynie inne... – obcokulturowe komponenty semantyczne procesu translacji w ujęciu lingwistyki kognitywnej*, w: K. Hejwowski (red.), *Kulturowe i językowe źródła nieprzekładalności*, Olecko 2005, s. 341–348.
- Szmydtowa Zofia, *Czynniki rodzime i obce w przekładzie literackim*, w: M. Rusinek (red.), *O sztuce przekładu*, s. 111–126.
- Szymczak Mieczysław, *O tzw. nieprzekładalnych kategoriach językowych*, w: S. Skwarczyńska (red.), *Poetyka i stylistyka słowiańska*, Wrocław 1973, s. 21–26.
- Śmigiełska Beata, *Ujęcie zorientowane obiektowo, kadry i skrypty w tłumaczeniu automatycznym*, „Rocznik Przekładoznawczy” 2012, t. 7, s. 121–144.
- Śmieja Florian, *Tłumacząc literaturę popularną, Między Oryginałem a Przekładem*, t. II, Kraków 1996, s. 369–371.
- Święch Jerzy, *Model komunikacji przekładowej*, „Teksty” 1975, nr 6, s. 9–22.
- , *Przekład a problemy poetyki historycznej*, w: H. Markiewicz, J. Sławiński (red.), *Problemy metodologiczne współczesnego literaturoznawstwa*, Kraków 1976, s. 360–383.
- , *Przekład na warsztacie badacza literatury*, w: A. Nowicka-Jeżowa, D. Knysz-Tomaszewska (red.), *Przekład literacki*, s. 51–67.
- , *Przekład poezji jako sfera „interakcji” semiotycznych*, w: A.M. Lewicki, R. Tokarski (red.), *Kreowanie świata w tekstach*, Lublin 1995, s. 25–38.
- , *Przekłady i autokomentarze*, w: E. Balcerzan (red.), *Wielojęzyczność literatury i problemy przekładu artystycznego*, s. 45–66.
- , *Question de la theorie de traduction en Pologne*, „Slavica Slovaca” 1971, nr 4, s. 292–401.
- , *Tłumaczenie a problemy historii literatury*, w: J. Baluch (red.), *Z historii i teorii przekładu artystycznego*, s. 7–24.

T

- Tabakowska Elżbieta, *Bariery kulturowe są zbudowane z gramatyki, Przekład – Język – Kultura*, t. I, Lublin 2002, s. 25–34.
- , *Iconicity and Literary Translation*, w: W.G. Müller, O. Fisher (red.), *From Sign to Signing*, Amsterdam 2003, s. 361–378.
- , *Językoznawstwo kognitywne a poetyka przekładu*, przeł. A. Pokojska, Kraków 2001.
- , *Językoznawstwo kognitywne a poetyka przekładu*, „Teksty Drugie” 1990, nr 3, s. 97–113.
- , *Językoznawstwo kognitywne a translatołogia: ekwiwokacja na poziomie tekstów, modeli języka i kategorii interdyscyplinarnych*, w: H. Kardela, Z. Muszyński, M. Rajewski (red.), *Kognitywistyka. Problemy i perspektywy*, Lublin 2005, s. 241–247.

- , *Językoznawstwo kognitywne w teorii i praktyce przekładu: oleodruk i symfonia na dwa fortepiany*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. I, Kraków 1995, s. 31–42.
- , *Linguistic Polyphony as a Problem in Translation*, w: S. Bassnett, A. Lefevere (red.), *Translation, History and Culture*, London 1990, s. 71–78.
- , *Między komparatystyką a translatoologią. Zwrot kulturowy we współczesnym językoznawstwie*, w: W. Bolecki, E. Kraskowska (red.), *Kultura w stanie przekładu*, s. 15–25.
- , *Między obrazem a tekstem, czyli o przekładzie intersemiotycznym*, w: A. Kwiatkowska, J. Jarniewicz (red.), *Między obrazem a tekstem*, Łódź 2009, s. 37–48.
- , *O tłumaczeniu wiersza. Perspektywa językoznawcy*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. III, Kraków 1997, s. 29–44.
- , *Polish Tradition*, w: M. Baker (red.), *Routledge Encyclopaedia of Translation Studies*, London – New York 1998, s. 523–532.
- , *Struktura wydarzenia w literackim tekście narracyjnym jako problem przekładu*, *Przekładając Nieprzekładalne*, t. I, Gdańsk 2000, s. 19–38.
- , *Translating a Poem, from a Linguistic Perspective*, „Target” 1997, vol. 9, iss. 1, s. 25–42.
- Tokarz Bożena, *Osoba w przekładzie*, w: P. Fast, A. Kozak (red.), *Biograficzne konteksty przekładu*, Katowice 2002, s. 7–18.
- , *Przekład w dialogu międzykulturowym*, w: P. Fast, P. Janikowski (red.), *Dialog czy nieporozumienie? Z zagadnień krytyki przekładu*, Katowice 2006, s. 7–19.
- , *Spotkania: czasoprzestrzeń przekładu artystycznego*, Katowice 2010.
- , *Wzorzec, podobieństwo, przypominanie*, Katowice 1998.
- , *Zapotrzebowanie na przekład: dysponenci i wtajemniczeni*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. XVI, Kraków 2010, s. 11–24.
- Tomaszkiewicz Teresa, *Przekład audiowizualny*, Warszawa 2006.
- , *Przekład i adaptacja nowych modeli tekstów poprzez operację przekładu*, *Przekład – Język – Kultura*, t. I, Lublin 2002, s. 13–23.
- , *Re-construire le sens dans le texte traduit*, w: J. Górniewicz, H. Grzmil-Tylutki, I. Piechnik (red.), *En quête de sense. Études dédiées à Marcela Świątkowska*, Kraków, 2010, s. 604–614.
- Tomczuk Dorota, „*Nie słowo ze słowa, ale znaczenie ze znaczenia*”. *Swoboda i zakres odpowiedzialności tłumacza*, *Warsztaty Translatorskie / Workshop on Translation*, t. III, Lublin 2003, s. 191–197.
- Topczewska Urszula, *Konotacje jako problem translatologiczny. Na przykładzie wyrażzeń frazeologicznych*, w: K. Hejwowski (red.), *Kulturowe i językowe źródła nieprzekładalności*, s. 245–252.
- , *Kreatywność translatorska, czyli etapy twórcze procesu tłumaczenia*, w: M. Guławska-Gawkowska, K. Hejwowski, A. Szczęsny (red.), *Tłumacz: służa, pośrednik, twórca?*, s. 81–90.
- Tryk Małgorzata, *Co to jest tłumaczenie audiowizualne?*, „Przekładaniec” 2008, nr 20, s. 26–39.

- , *Ile teorii przekładu w polskich tekstach translatorycznych*, w: A. Kukułka-Wojtasik (red.), *Translatio i literatura* s. 327–340.
- , *Przekład ustny konferencyjny*, Warszawa 2007.
- , *Przekład ustny środowiskowy*, Warszawa 2006.
- Tryuk Małgorzata (red.), *Teoria i dydaktyka przekładu konferencyjnego*, Warszawa 2006.
- Trzynadłowski Jan, *Tłumaczenie czy przetwarzanie informacji?*, „Prace Polonistyczne” 1985, nr 41, s. 47–52.
- Turewicz Kamila, *Przekład a tak zwana hipoteza inwariancji*, w: H. Kardela (red.), *Podstawy gramatyki kognitywnej*, Warszawa 1994, s. 97–107.

U

- Urbanek Dorota, *Dialektyka przekładu: między wtórnością a oryginalnością*, w: A. Kukułka-Wojtasik (red.), *Translatio i literatura*, s. 341–348.
- , *Egzystencjalne problemy tłumacza a ideologizacja postawy tłumacza*, w: P. Fast, P. Janikowski (red.), *Z zagadnień krytyki przekładu*, Katowice 2006, s. 21–36.
- , *Elementy trzeciej kultury w procesie przekładu*, w: *Przekład – Język – Kultura*, t. I, Lublin 2002, s. 61–70.
- , *Pęknięte lustro. Tendencje w teorii i praktyce przekładu na tle myśli humanistycznej*, Warszawa 2004.
- , *Tłumacz i paradoks przekładu*, w: M. Guławska-Gawkowska, K. Hejwowski, A. Szczęsny (red.), *Tłumacz: sługa, pośrednik, twórca?*, s. 63–70.

W

- Walczak Justyna, *Translatoryka staropolska w dokumentach literackich epoki*, „Prace Filologiczne” 2011, t. 62, s. 361–370.
- Walkiewicz Barbara, *Interdyscyplinarność w przekładzie tekstów specjalistycznych*, „Rocznik Przekładoznawczy” 2011, t. 6, s. 99–116.
- Waszak Tomasz, *Tłumaczenie a interpretacja. O nadwyżkach w tekście docelowym*, „Rocznik Przekładoznawczy” 2005, t. 1, s. 11–22.
- Wawrzyniak Zdzisław, *Praktyczne aspekty translacji literackiej na przykładzie języków niemieckiego i angielskiego*, Warszawa 1991.
- Wawrzyszko Paweł, *Nieprzekładalność jako wartość. Między Oryginałem a Przekładem*, t. VII, Kraków 2001, s. 313–332.
- Wesołowska Elżbieta i in. (red.), *Rzecz o tłumaczach i tłumaczeniach literatury antycznej*, Poznań 2004.
- Wierzbicka Anna, *Arguing in Russian: Why Solzhenitsyn's Fictional Arguments Defy Translation*, „Russian Journal of Communication” 2011, vol. 4, no. 1/2, s. 8–37.
- , *Cross-cultural Communication and Miscommunication: The Role of Cultural Keywords*, „Intercultural Pragmatics” 2010, vol. 7, no. 1, s. 1–23.
- , *Przekładalność a elementarne jednostki semantyczne*, „Przegląd Humanistyczny” 1978, nr 2, s. 53–78.
- Wilczek Piotr, *Różnice kulturowe jako wyzwanie dla tłumacza*, w: P. Fast, P. Janikowski (red.), *Odmienność kulturowa w przekładzie*, Katowice 2008, s. 25–35.

- Wille Lucyna, *Uniwersalistyczne implikacje teorii przekładu*, Rzeszów 2002.
- Wojtasiewicz Olgierd, *Miejsce przekładu w pewnym systemie transformacji*, w: S. Skwarczyńska (red.), *Poetyka i stylistyka słowiańska*, Wrocław 1973, s. 7–101.
- , *Struktury powierzchniowe i głębokie z punktu widzenia techniki przekładu*, w: S. Skwarczyńska (red.), *Poetyka i stylistyka słowiańska*, Wrocław 1973, s. 149–151.
- , *Wstęp do teorii tłumaczenia*, Wrocław 1957.
- , *Wybrane zagadnienia z teorii przekładu*, w: S. Pollak (red.), *Przekład artystyczny*, s. 347–352.
- Woroch Justyna, *Tłumaczenie ustne konferencyjne jako produkt operacji przeformułowania*, w: I. Kasperska, A. Żuchelkowska (red.), *Przekład jako produkt i kontekst jego odbioru*, Poznań 2011, s. 391–408.
- Wysłouch Seweryna, *Adaptacja filmowa jako przekład intersemiotyczny*, w: *Literatura a sztuki wizualne*, Warszawa 1994, s. 157–176.

Z

- Zaborski Andrzej, *Nowe tłumaczenia Biblii a teoria przekładu*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny” 1977, t. 30, nr 5, s. 296–310.
- Zaliwska-Okrutna Urszula, *O tożsamości w tłumaczeniu*, w: K. Hejwowski (red.), *Kulturowe i językowe źródła nieprzekładalności*, s. 329–339.
- , *Teoria tłumaczenia według Jana Niecisława Baudouina de Courtenay*, w: M. Guławska-Gawkowska, K. Hejwowski, A. Szczęśny (red.), *Tłumacz: służa, pośrednik, twórca?*, s. 71–80.
- , *Translatio et translator*, w: A. Kukułka-Wojtasik (red.), *Translatio i literatura*, Warszawa 2011, s. 386–392.
- Zarek Józef, *Czy możliwa jest historia literatury tłumaczonej?*, *Między Oryginałem a Przekładem*, t. VII, Kraków 2001, s. 73–81.
- Ziętarska Jadwiga, *Główne kierunki polskich studiów nad przekładami w latach 1950–1973*, „Poradnik Językowy” 1973, z. 5–6, s. 309–319.
- , *Sztuka przekładu w poglądach literackich polskiego Oświecenia*, Wrocław 1969.
- , *Z problemów teorii i historii tłumaczeń*, „Przegląd Humanistyczny” 1969, nr 4, s. 150–157.
- Ziomek Jerzy, *Kto mówi?*, „Teksty” 1975, nr 6, s. 45–55.
- , *O przekładaniu przysłów*, w: S. Skwarczyńska (red.), *Poetyka i stylistyka słowiańska*, Wrocław 1973, s. 103–109.
- , *Powinowactwa literatury*, Warszawa 1980.
- , *Przekład – rozumienie – interpretacja*, w: J. Sławiński, J. Święch (red.), *Zagadnienia literaturoznawczej interpretacji*, Wrocław 1979, s. 42–70.
- , *Staff i Kochanowski. Próba zastosowania teorii informacji w badaniach nad przekładem*, Poznań 1965.
- Zimand Roman, *Tłumacz-zdrójca i tłumaczenie-zdrada*, „Teksty” 1975, nr 6, s. 56–71.
- Żmudzki Jerzy, *O przedmiocie translacji inaczej*, w: Z. Muszyński (red.), *Język, znaczenie, rozumienie i relatywizm*, Warszawa 1991, s. 105–115.

Serie wydawnicze i czasopisma przekładoznawcze ukazujące się w polsce (wybór)*

Między Oryginałem a Przekładem, seria wydawnicza ukazująca się na Uniwersytecie Jagiellońskim od 1995 roku. Inicjatorkami były Jadwiga Konieczna-Twardzikowa oraz Maria Filipowicz-Rudek i Urszula Kropiwiec, które zredagowały większość tomów serii. Dotychczas ukazało się 18 tomów. Obecnie wydawana jako czasopismo. Redaktor naczelny: Jerzy Brzozowski.

Przekład – Język – Kultura, seria wydawnicza ukazująca się na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Dotychczas ukazały się 3 tomy: tom I (2002); tom II (2010); tom III (2012). Inicjatorem i redaktorem jest Roman Lewicki.

Przekład. Mity i rzeczywistość, seria wydawnicza PWN ukazująca się od 2006 roku. Liczy obecnie 9 tomów.

Przekładając Nieprzekładalne, seria wydawnicza ukazująca się na Uniwersytecie Gdańskim w związku z organizowaną tam konferencją traslatologiczną. Ukazały się 3 tomy: I, red. Ola Kubińska, Wojciech Kubiński, Tadeusz Z. Wolański (2000); II, red. Ola Kubińska, Wojciech Kubiński (2004); III. *O wierności*, red. Ola Kubińska, Wojciech Kubiński (2007).

„Przekładaniec. Pismo Katedry UNESCO do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową UJ”, czasopismo wydawane na Uniwersytecie Jagiellońskim od roku 1995, początkowo jako pismo studenckie, następnie jako periodyk naukowy. Ukazało się dotychczas 27 numerów. Od rocznika 2010 dostępne on-line. Wybrane numery są także dostępne on-line w wersji angielskiej. Redaktor naczelna: Magda Heydel.

„Recepcja – Transfer – Przekład”, czasopismo wydawane na Uniwersytecie Warszawskim od 2002 roku. Ukazało się dotychczas 5 roczników, ostatni w 2006 roku. Redaktor naczelny: Jan Koźbiał.

„Rocznik Przekładoznawczy. Studia nad Teorią, Praktyką i Dydaktyką Przekładu”, periodyk wydawany na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika od 2005 roku. Ukazało się dotychczas 8 roczników. Redaktor naczelny: Lech Zieliński.

* Współpraca: Edyta Dziomaga, Monika Gromala, Kajo Rudziński.

Słowo z Perspektywy Językoznawcy i Tłumacza, seria wydawnicza ukazująca się na Uniwersytecie Gdańskim, począwszy od roku 2002. Ukazały się dotychczas 4 tomy. Redaktor: Alicja Pstyga.

Studia o Przekładzie, seria wydawnicza ukazująca się na Uniwersytecie Śląskim od 1994 roku, obejmująca zarówno prace zbiorowe, jak i książki indywidualne. W ramach serii wydane zostały 34 tomy. Redaktor serii: Piotr Fast.

Warsztaty Translatorskie / Workshop on Translation, seria wydawnicza Towarzystwa Naukowego KUL i Slavic Research Group z University of Ottawa. Ukazuje się od 2001 roku; opublikowano 4 tomy zbiorowe pod redakcją Richarda Sokolovsky'ego, Henryka Dudy, Jacka Scholza, Joanny Klimek i Konrada Klimkowskiego.

Tłumaczenie Ustne: Teoria, Praktyka, Dydaktyka, seria wydawnicza Wyższej Szkoły Lingwistycznej w Częstochowie. Ukazały się dotychczas 2 tomy: 2011 i 2012.